

SAMMANSTÄLLNING AV KONFERENSENS INCHECKNINGSÖVNING OM UTMANINGAR (BILD 2)
OCH DISKUSSIONEN I SMÅGRUPPER OM REFLEKTIONER OCH TIPS/FÖRSLAG (BILD 3-5)

Utveckling av miljöledningsarbetet - vilken är din myndighets stora utmaning?

RESURSER

Personalresurser till miljöledningsarbetet

Resurser och att det inte är ett prioriterat område

Liten myndighet, men samma krav som en stor. Resurser

Resurser, ledningens och medarbetarnas engagemang

Personella resurser och ledningens engagemang

Utmaning att implementera och få gehör i organisationen + resurser

resurser/tid

Kommit långt, hur kommer vi vidare. Resurskrävande att ta nästa steg.

Resurser och kompetens

Minskade resurser

Tidsbrist och brist på stöd i organisationen, miljöledning ses som en tråkig uppgift som inte prioriteras

Resurser

Resurser

personalresurser

ENGAGEMANG

Ledningens engagemang

Ledningens engagemang och alla resurser läggs på totalförsvaret. Ingen styrning från regering bromsar ledningen.

Ledningens engagemang och prioritet

Engagemangt från övriga verksamheten

Förståelse från ledning och verksamhet

Ledningens engagemang

PRIORITERING

Kärnverksamhet prioriteras

Prioritering mot allt annat som ska göras

MÅL RESULTAT

Gå från ord till handling

Komma igång

Kontinuitet

Att komma igenom i perspektivträngseln

Att mål blir verklighet

Att kunna få utfall/resultat från olika system

Svårt att ta fram nya mål för tex energiminskning när vi minskat så mkt det går

UPPFÖLJNING

Att följa upp effekter av arbetet med indirekt miljöpåverkan

KOMMUNIKATION

Kommunikation från ledningen om viktighet

Att miljöledningsarbetet inte bara blir kommunikation kring att vi redan är jättebra, när vi har jättemycket att utveckla

INTEGRERING

Integrering!!

Förståelse för integrering och att också göra verkstad av det

Tvärfunktionellt arbete internt

KUNSKAP

Få ut kunskap om miljöledning/hållbarhet

Ta fram utbildning miljö till chefer

RESOR

Flygresor och materialförbrukning

tjänsteresor

Flygresor vs Internationalisering

Begränsa flygresande

Att ändra beteende vid resor

Transporter och resor - minska Resurserutsläppen, i syn

Minska utsläpp från tjänsteresor och inköp

Direkt miljöpåverkan - Flygresor

UPPHANDLING

Upphandling och uppföljning

Upphandling

ARBETSMASKINER

Utsläpp från arbetsmaskiner

Utsläpp från resor och arbetsmaskiner

ENERGI

Energi-effektivisering

Insamling av energiuppgifter

RESURSER

Mer om livscykl

Flygresor och materialförbrukning

Transporter och resor - minska Resurserutsläppen, i syn

Minska utsläpp från tjänsteresor och inköp

REFLEKTIONER

Miljörevision, bra med tips om utbildning.

Hur gör man arbetet systematiskt och SYNLIKT i verksamheten i stort? Det är en utmaning.

Hur kan resterande medarbetare involveras i miljöutredningsarbetet?

Nyttigt att se hur andra gjort miljöutredningar. Bra att få se hur andra gjort. Är det möjligt att få ta del av arbetsförmedlingens värderingsmodell.

Utmaning att få ledningen och medarbetare att engagera sig i arbetet, framför allt det systematiska som är centralt i miljöledningsarbetet. Ses som en grundförutsättning för god dialog och samverkan.

utmaning att integrera miljöarbetet.

Inspirerande att höra om uppföljning av miljöarbetet via tertrialbokslut.

Certifiering kan ge stöd och driv i arbetet, men kan vara svårt att få myndigheten att våga ta steget och bli certifierad.

Svårt att sätta mål på rätt nivå när man bedömer att man kommit så långt som man kan inom ett område.

Uppförande koden-bra förslag. SKN jobbat medvetet och målinriktat med frågan.

Ledningsgruppens engagemang och efterfrågan är avgörande

Vikta miljöarbetet mot andra intressen inom myndigheten tillsammans med bristen på resurser och tid är svårt.

Prioriteringar /ekonomi som styr i vissa fall

Utmaningen med trovärdighet - att göra arbetet internt och visa på att man lever som man lär.

CO2 utsläpp resor studenter - hur redovisar man det (ej arbetskraft, kan redovisas som indirekt påverkan)

Miljöfrågorna hamnar lätt i skymundan inom verksamheterna

Pratar om hur uppföljningen av miljökrav i upphandlingar går till.

TIPS OCH FÖRSLAG

Ställa krav uppåt om att alla miljöledningsansvariga grundutbildas gemensamt - vi är ofta ensamma på våra myndigheter!

Efterlevnad av förordningen borde prioriteras!

Ta fram grundutbildning i miljö för myndigheter

En framgångsfaktor är att "tagga" upp befintliga frågor i myndigheten som också miljöfrågor om det är möjligt

SKN Krav i upphandlingen- centralt beslut om att ställa krav i alla upphandlingar

Koldioxidbudget/utsläppsmål för resor

Viktigt att jobba med informationen mot medarbetare för att uppmuntra till hållbara beteenden

FRÅGOR/ÖNSKEMÅL

Önskemål om att se uppförande koder

Omvärldsanalyser som del av miljöutredningen. Gjords det en intern och en extern omvärldsbevakning? Vore intressant att få se vilken typ av frågor ställde ni?

Vad behövs för att nå sätta mål (och är målen rimliga)?

Vad är status för arbetet med den nya förordningen?

Miljöcertifiering- är det bara positivt att certifiera sig?

REFLEKTIONER

Ledningens engagemang viktigt för framdriften

Viktigt att få med chefer och få plats och tid i en föränderligt värld.

Behöver få med ledningen, svårt!

Verksamhetens behov

Svag styrning från regeringen, uppfattas inte som viktigt av ledningen

Skattepengar - ska vi bara göra minsta möjliga?

Bra inledning av Georg Andren

Staten gå före stämmer ej.

Händer inget om man inte gör något.

Ofta svårt att integrera i kärnverksamheten, blir hellre stöd än styrning

Svårighet att jämföra sig då det blir godtyckligt.

Mod hos beslutsfattare!

Hur får man ledningen att engagera sig i arbetet? Tänker att deras engagemang och stöd är grunden för dialog och samverkan inom myndigheten.

TIPS OCH FÖRSLAG

Dialog med leverantörer och utomstående, som har en koppling till myndigheten

Synliggöra arbetet! Utse föredömliga exempel och publicera på intranätet

Involvera kärnverksamheten

Skaffa bra kontaktpersoner inom ekonomi, fastighet fordon, resor, upphandling som hjälp vid miljöutredning och rapportering till t.ex. Naturvårdsverket.

Vi upplever brist på resurser och tid när det gäller interna miljörevisionen - anlita konsult för bra resultat!

Hur få in miljöarbetet i verksamhetsplanen och överallt?

1. Integrera hållbarhetsarbetet i kärnverksamhetens styrdokument.
2. Hitta allierad chef som vill driva på.
3. Kommunikation
4. Försök få till konkret aktivitet som skapar engagemang tidigt. Inte fastna i att miljöledningsdokument ska bli perfekt.
5. Se till att miljömål nämns på olika ställen.
6. Utmaning med att få tid att göra alla delar i miljöarbetet.
7. Möte- och resepolicy centralt

Koppla till visionsdokument - berör det hållbarhet Times Higher ranking - Agenda2030 - hållbarhetsrankingen inom universitet

Koppla minskad belastning till kapade kostnader.

Anpassa kommunikation utifrån olika chefers intresse.

Lägg tid där det finns möjlighet att lyckas.

Ha en person som specifikt jobbar med hållbarhetskrav i upphandlingar.

Avvikelsehantering för miljö i IA-systemet.

Skapa en organisation kring miljöarbetet i organisationen.

REFLEKTIONER

Miljö ska inte vara stuprör utan ska integreras i t ex processer.

Vi har liknande utmaningar allihopa.

Bra föredrag, många nyttiga medskick!

Intressant med möjlighet till dialoger med andra myndigheter som man annars inte har kontakt med.

Utmaning med integrering beträffande förståelse.

Social hållbarhet; sker den separat eller någon som bakar in detta i miljöutredning

Saker ska bara hända - men utan extra resurser. Vi behöver trola med knäna.

Utmaning att bibehålla nivå i miljöledningssystem när personer kommer och går.

Intressant med diskussioner kring miljörevisioner. Möjligheter till utbyte.

Tufft nu när ekonomin stramas åt - miljö brukar ofta prioriteras ner.

Svårt att hitta organ som kan certifiera utbildningsinstitutioner
Tar tid för revisorer att lära sig verksamheten.

TIPS OCH FÖRSLAG

Nanoutbildningar - kort och snabbt för att öka kunskapen.

Statliga nanoutbildningar - kan vi göra en gemensam sak och slippa göra samma arbete flera gånger?

Bedömningsmall efterfrågas (av miljöaspekter, jfr presentation idag)

Utveckla hållbarhetsinformationen i årsredovisning utifrån processer och färdig "produkt" (jfr CSRD, hållbarhetsindex mm)

Alla passar inte in i nätverksmallarna. Behövs nätverk lite här och där. Skulle behövas att Naturvårdsverket tar lead och får in fler nätverk.

Integrera miljöledningssystemet i övergripande ledningssystem

Skapa ett aktivt nätverk för alla myndigheter (inköp, klinat, resor m.m.)
Just nu finns det avgränsningar

Interna miljörevisioner:
Bra att hjälpas åt att revidera varandra. Hur kan vi göra det så bra och resurseffektivt som möjligt?

Kan vi samordna det bättre - kanske med hjälp av Naturvårdsverket?
Tappar revisorer och svårt att rekrytera nya/kostsamt.

Bra med revisorer som har erfarenhet från andra verksamheter.

Bra med konsulter men alla har inte ekonomiska resurser för det.

Få ner andelen flygresor:
• Resepolicy/mötespolicy
• Kategoristyrning

Förhoppning om att ranking återkommer, det kan vara till hjälp i arbetet.

Vägledning miljöutredning (hands-on, mallar mm)